

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησεως

228/93

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίαση ...18,3.1993

Σύνθεση

Πρόεδρος: Γεώργιος Σγουρίτσας

Αντιπρόεδρος: Ε.Σαρακηνός, Β.Ρετζεπέρης, Α.Παπαντωνόπουλος

Νομικοί Σύμβουλοι: Στ. Αργυρόπουλος, Σ.Χρυσανθακόπουλος, Α.Παπίδας, Μ.Βεκρής,
Ε.Κούρουγένης, Π.Κυριαζής, Δ.Παπαετρόπουλος, Κ.Παπακώστας,
Δ.Ράπτης, Π.Καμαρινέας, Β.Κολοβός, Ρ.Αντωνακόπουλος,
Γ.Παπασωτηρίου, Ι.Μισαηλίδης, Α.Σοφός, Χ.Παπαχρήστου,
Θ.Αμπλιανίτης, Χ.Φραγκούλης, Ν.Γεράσιμος, Δ.Γριμάνης,
Κ.Βολτής, Κ.Ηλιακοπούλου, Κ.Ντούσης, Χ.Τσεκούρας,
Ε.Βολάνης, Γ.Πουλάκος.

Πάρεδροι (γνώμες χωρίς ψήφο): Ε.Κούρτιος, Ε.Παπαϊσιδώρου, Ν.Κανιούρας,
Γ.Λάζος,

Εισηγητής: Γ.Λάζος, Πάρεδρος

Αριθμ. Ερωτήματος: Υπ' αριθμ. 100527/22.12.92 έγγραφο της Δ/νσης Οικοδο-
μικού Κτιριοδομικού Κανονισμού ΥΠΕΧΩΔΕ.

Περίληψη ερωτήματος: Ε ρ ω τ ά τ α ι: Εάν η απόσταση των 100 μέτρων
που αναφέρεται στο ΠΔ 1128/80, πρέπει να τηρείται
μόνο για την ανέγερση κατοικιών πλησίον υφισταμέ-
νου κοιμητηρίου, ή για όλες τις οικοδομές.

Νο 2

. / ..

Στο παραπάνω ερώτημα η Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εγνωμοδότησε ως ακολούθως:

Α. Στο άρθρο 1 του Α.Ν. 445/1968 "Περί Νεκροταφείων και ενταφιασμού νεκρών" (ΦΕΚ Α' 130) ορίζεται κατά λέξη, ότι "εφεξής ο τρόπος ιδρύσεως και λειτουργίας Νεκροταφείων από υγιεινής και πολεοδομικής απόψεως καθορίζεται δια Β.Διαταγμάτων εκδιδόμενων προτάσει του Υπουργού Κοινωνικής Προνοίας και Δημοσίων Έργων". Κατ'εξουσιοδότηση της διατάξεως αυτής, εκδόθηκε το Π.Δ. 1128/1980 "Περί καθορισμού αποστάσεων δια την ίδρυσιν κοιμητηρίων" (ΦΕΚ Α' 284), στο άρθρο 1 του οποίου - που φέρει τον τίτλο "θέσις κοιμητηρίων" - ορίζονται κατά λέξη τα εξής:

"1. 1. Τα ιδρυόμενα ή επεκτεινόμενα κοιμητήρια δέον να απέχουν τουλάχιστον 250μ. εκ του άκρου του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως, 100μ. εκ μεμονωμένων κατοικιών, 100μ. εκ φρεάτων και 50μ. εκ πηγών ποσίμου ύδατος και εν πάση περιπτώσει να μη δημιουργούνται κίνδυνοι ρυπάνσεως ή μολύνσεως του υδροφόρου ορίζοντος του τροφοδούντος τα εν λόγω φρέατα ή πηγάς. Τα ως άνω κοιμητήρια δέον επίσης να απέχουν τουλάχιστον 1.500μ. εκ νοσοκομείων και κλινικών εν γένει. Η απόστασις αυτή δύναται να περιορίζεται μέχρι 500μ. εις περιπτώσεις καθ'άς τα κοιμητήρια δεν είναι αμέσως ορατά εκ των νοσοκομείων ή κλινικών εν γένει, ούτε η κυρία οδός προσπελάσεώς των διέρχεται προ των κοιμητηρίων.

2. Απαγορεύεται η έγκρισις νέου ή η επέκτασις υφιστάμενου σχεδίου πόλεως, η ανόρυξις φρέατος ποσίμου ύδατος και η ίδρυσις νέων νοσοκομείων ή κλινικών εις αποστάσεις μικροτέρας των ως άνω καθοριζομένων εξ υφισταμένων κοιμητηρίων.

3. Τα κοιμητήρια δέον να κείνται εις καλώς αεριζομένας θέσεις, οι δε επικρατούντες άνεμοι να μην έχουν κατεύθυνσιν προς εγγύς κατωκημένας περιοχάς. Η περιοχή των κοιμητηρίων δεν θα υπόκειται εις πλημμύρας, αποστραγγιζομένη καλώς, τα δε αποστραγγιζόμενα εκ των βροχών ύδατα δεν θα ρυπαίνουν ή μολύνουν εγγύς κείμενα φρέατα ή ετέρας πηγάς ποσίμου ύδατος".

Πριν από την έκδοση του πιο πάνω Π.Δ. το θέμα της θέσεως των κοιμητηρίων ρυθμιζόταν από το άρθρο 3 της αποφάσεως Α5/1210/1978 (ΦΕΚ Β' 424) των Υπουργών Εσωτερικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών, το οποίο (άρθρο 3) όριζε ό,τι ακριβώς και το άρθρο 1 του παραπάνω Π.Δ. και επιπλέον απαγόρευσε την "ανέγερση οικοδομής" σε απόσταση μικρότερη των 100μ. από υφιστάμενο κοιμητήριο. Το άρθρο όμως αυτό (3), ακυρώθηκε με την απόφαση 3951/1979 του Σ.τ.Ε. με την αιτιολογία ότι είχε εκδοθεί αναρμοδίως, επειδή δεν είχε τηρηθεί η διαδικασία εκδόσεως Π.Α. που προβλέπει ο Α.Ν. 445/68, αλλά αυτή της εκδόσεως κοινής Υπουργικής αποφάσεως. Κατόπιν δε της ακυρώσεως αυτής, εκδόθηκε το Π.Δ. 1128/1980. Όμοιο με το άρθρο 3 της παραπάνω κοινής υπουργικής αποφάσεως ήταν και το άρθρο 3 της προγενέστερης κοινής υπουργικής αποφάσεως Γ4/315 της 2/20.4.1973 των Υπουργών Εσωτερικών, Κοινωνικών Υπηρεσιών και Δημ. Έργων (ΦΕΚ Β' 476). Απαγορεύετο, δηλαδή μεταξύ των άλλων, η έγκριση ή επέκταση σχεδίου πόλεως, η ανέγερση οικοδομής σε αποστάσεις μικρότερες των καθοριζομένων στο άρθρο αυτό. Αλλά και η διάταξη αυτή κρίθηκε ανίσχυρη με την 3930/1977 απόφαση του Σ.τ.Ε., "ως εκδοθείσα τη συμπράξει και του Υπουργού Δημοσίων

Έργων, ήτοι μη αρμοδίου οργάνου".

Τέλος, με τη διάταξη του άρθρου 2 του ΑΝ 582/68 "περί δημοτικών και κοινότικών κοιμητηρίων", επιβάλλεται υποχρέωση, στους έχοντες την αποκλειστική αρμοδιότητα ιδρύσεως και συντηρήσεως των νεκροταφείων, Δήμους και Κοινότητες να εξασφαλίζουν τους απαιτούμενους για την ίδρυση νεκροταφείων χώρους, οι οποίοι θα κείνται κατ' αρχήν εκτός σχεδίου πόλεως και μακράν κατοικιών περιοχών.

Ας σημειωθεί, ότι στο σχέδιο του Π.Δ. 1128/80 που στάλθηκε στο Σ.τ.Ε. για επεξεργασία, περιλαμβάνετο και η απαγόρευση ανεγέρσεως οικοδομής "εντός υφισταμένου σχεδίου" σε απόσταση μικρότερη των 100μ. από υφιστάμενο κοιμητήριο, πλην όμως, η απαγόρευση αυτή έχει απαλειφθεί από το τελικό κείμενο του εν λόγω Π.Δ. και η διατύπωση της διατάξεως έχει ούτω". Απαγορεύεται η έγκρισις νέου ή η επέκτασις υφισταμένου σχεδίου πόλεως, η ανόρυξις φρέατος ποσίμου ύδατος και η ίδρυσις νέων νοσοκομείων ή κλινικών εις αποστάσεις μικρότερας των ως άνω καθοριζομένων, εξ υφισταμένων κοιμητηρίων".

Με το πρακτικό 572/1980 του Α' Τμήματος του Σ.τ.Ε., με το οποίο έγινε η επεξεργασία του σχεδίου του παραπάνω Π.Δ., η πλειοψηφία των μελών του εν λόγω Τμήματος του Σ.τ.Ε. δέχτηκε, ότι η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 1 του Δ/τος αυτού, με την οποία απαγορεύεται η έγκριση νέου η η επέκταση υφισταμένου σχεδίου πόλεως κ.λ.π. σε αποστάσεις μικρότερες από τις καθοριζόμενες στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου του Δ/τος από υφιστάμενα

κοιμητήρια, έχει καλώς από άποψη εξουσιοδοτήσεως, "διότι εις την έννοιαν της εξουσιοδοτήσεως περιλαμβάνεται και η απαγόρευσις, υπό αντίστροφον έννοιαν, άλλως η εξουσιοδοτική ως άνω διάταξις θα καθίστατο ανενεργός".

- Β. Με βάση όσα εκτέθηκαν παραπάνω, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας που απαρτίσθηκε από τον Πρόεδρο Γεώργιο Σγουρίτσα, τους Αντιπροέδρους, Ε.Σαρακηνό, Β.Ρεντζεπέρη, Α.Παπαντωνόπουλο και τους Νομικούς Συμβούλους Στ. Αργυρόπουλο, Α.Χρυσανθακόπουλο, Μ.Βεκρή, Ε.Κορουγένη, Π. Κυριαζή, Δ. Παπαπετρόπουλο, Κ.Παπακώστα, Δ.Ράπτη, Π. Καμαρινέα, Ρ. Αντωνακόπουλο, Ι.Μισαηλίδη, Α.Σοφό, Χ.Παπαχρίστου, Θ. Αμπλιανίτη, Ν.Γεράσιμο, Δ.Γριμάνη, Κ.Βολτή, Κ.Ηλ.Λικοπούλου, Ν.Ντούση, Χ.Τσεκούρα, Ε.Βολάνη, Γ.Πουλάκο, θα πρέπει να γίνει δεκτό, ότι ο κανονιστικός νομοθέτης των διατάξεων του άρθρου 1 του Π.Δ. 1128/80 έχοντας τη σχετική εξουσιοδότηση από τον Α.Ν. 445/68, ρύθμισε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Π.Δ. 1128/80, εξαντλητικώς τις απαγορεύσεις σ'ότι αφορά τις εγκρίσεις, επεκτάσεις σχεδίου πόλεως κλπ από υφιστάμενα κοιμητήρια και επειδή στις απαγορεύσεις αυτές δεν περιλαμβάνεται η ανέγερση οικοδομών ή κατοικιών, έπεται ότι επιτρέπεται η ανέγερσή τους σε απόσταση μικρότερη των 100μ. από υφιστάμενα κοιμητήρια, εφόσον, βεβαίως, εκ γενικών διατάξεων επιτρέπεται τούτο. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Α.Παπίδα, Β. Κολοβό, Γ.Παπασωτηρίου και Χ.Φραγκούλη, επίσης δεν απαιτείται η τήρηση αποστάσεως από υφιστάμενα κοιμητήρια για την ανέγερση κατοικιών ή οικοδομών, καθόσον δεν παρασχέθηκε από τον ΑΝ. 445/68 εξουσιοδότηση στον κανο-

νιστικό νομοθέτη να ρυθμίσει τα των αποστάσεων κατοικιών ή οικοδομών από υφιστάμενα κοιμητήρια και εν πάσει περιπτώσει η παράγραφος 2 του άρθρου 1 Π.Δ. 1128/80 αναφέρεται στις αποστάσεις που πρέπει να τηρούνται μεταξύ υφισταμένων κοιμητηρίων και επεκτεινομένων ή εγκρινομένων νέων σχεδίων πόλεως και δεν αναφέρεται σε αποστάσεις κατοικιών ή οικοδομών από υφιστάμενα κοιμητήρια.

Επομένως, στο ερώτημα, προσήκει η ανωτέρω απάντηση, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 1128/80, δεν απαιτείται η τήρηση αποστάσεως 100μ. από υφιστάμενα κοιμητήρια για την ανέγερση οικοδομών ή κατοικιών, εφόσον βέβαια η ανέγερσή τους επιτρέπεται εκ γενικών διατάξεων.

ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Αθήνα, 13 Απριλίου 1993

Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Γεώργιος Σγουρίτσας

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Γεώργιος Λάζος

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.